

BM027

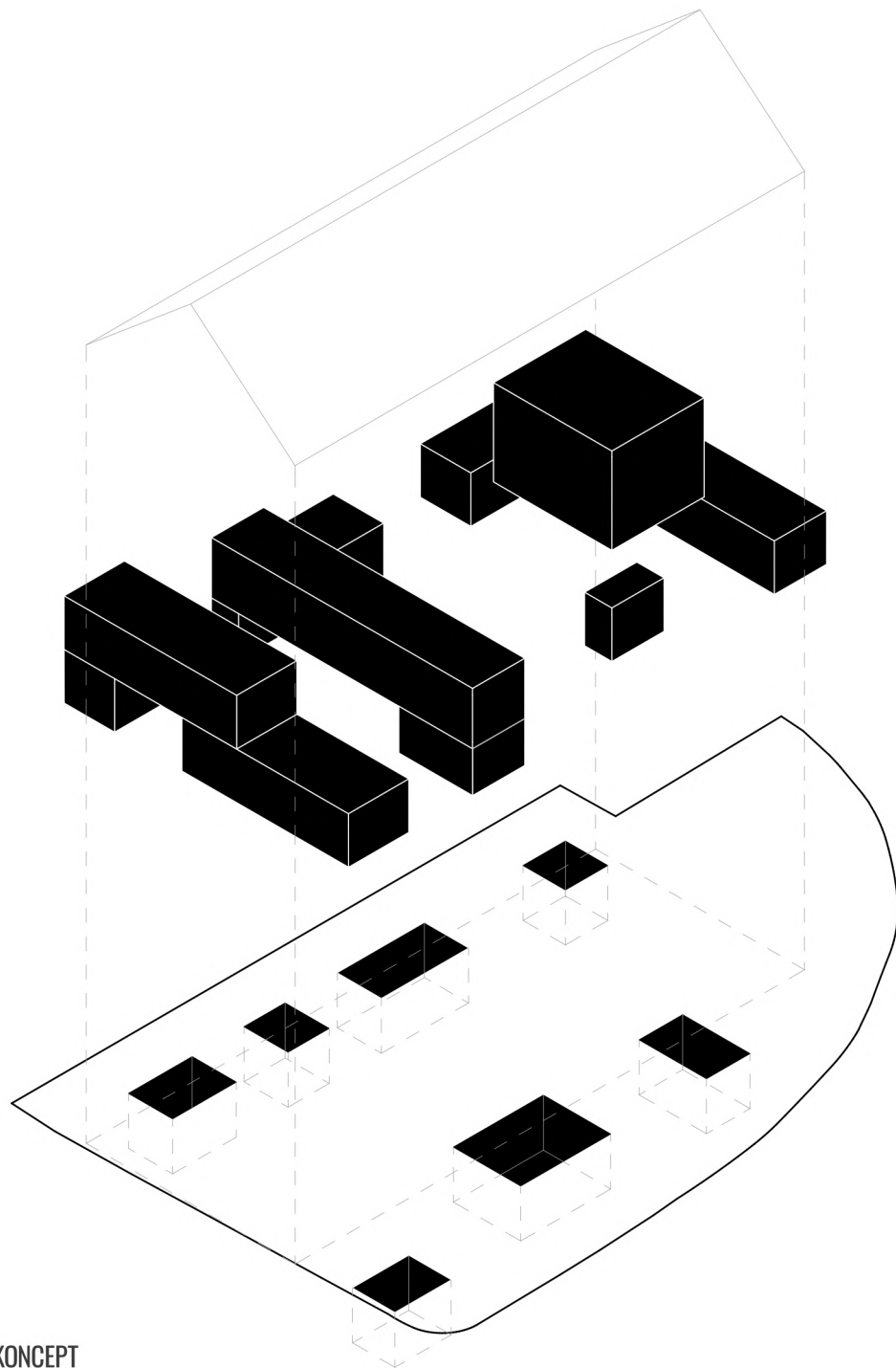
KULTURNI DOM IN KNJIŽNICA ŠENČUR

Koncept

V 21. stoletju se je tradicionalna funkcija knjižnice in gledališča močno spremenila. Ti prej enofunkcijski ustanovi, ki sta nekoč nastajali za zadovoljevanje potreb ene same funkcije, danes delujeta bolj kot splošni kulturni prostor, kjer zagotavljajo predvsem izvedbo družbenih delavnic in prireditev.

CILJ ZASNOVE:

- VEČFUNKCIJSKA RABA PROSTORA
- INTEGRACIJA V MESTNO TKIVO TAKO Z VIDIKA UPRAVLJANJA MAS KOT TUDI Z VIDIKA UPRAVLJANJA PROSTORA
- VARČNI PROGRAM
- PROŽNO PROSTORSKO UPRAVLJANJE

KONCEPT

Integracija v mestno tkivo

Cilj zasnove je izoblikovati prostor, ki bo večfunkcijsko služil potrebam mesta. Da bi to delovalo kar se da učinkovito, je najpomembnejši element prostorske ureditve umestitev avditorija in avle na raven ulice. Meja med tako vzpostavljeno večfunkcijsko, popolnoma pregledno halo, prostorom z velikim razponom in veliko notranjo višino, ter mestnim trgom med njo in cerkvijo se zabriše, s tem pa bo pritličje stavbe poleg gledaliških predstav primerno tudi za izvedbo širokega spektra družabnih prireditev. Servisne funkcije stavbe smo organizirali v monolitne bloke, med njimi pa vzpostavili povezan prostor, ki se lahko uporablja kot plesna dvorana za sprejem velikega števila ljudi ali kot razstavni prostor, ki je z ločitvami s pomičnimi stenami primeren za organizacijo knjižničnih in šolskih prireditev ter manjših predstav. Dvorano med monolitnimi bloki, ki so postavljeni na parcelo, zamejuje in artikulira 40-stopinjska dvokapnica. Kranjsko cesto smo nivojsko uskladili z ravni tal kulturnega doma. S to gesto smo prostor pred cerkvijo, ki velja za glavni trg mesta, razširili vse do vhoda kulturnega doma. Napredna sprememba bi bila, če bi bil ta del Kranjske ceste prost avtomobilov, za kar bi bilo potrebno razviti alternativne poti. Kot začetni korak smo hkrati število parkirnih mest na trgu zmanjšali na tri, izmed katerih sta dve prilagojeni potrebam gibalno oviranih oseb. Tlake parkirišča pred trgovino z živili smo poenotili s tlakom trga, toda števila parkirnih mest in funkcije nismo spremenili. Tlak ceste smo namesto nivojskega ločevanja le z barvo ločili od tlakov pločnika. Kip Marije Terezije, ki stoji na parceli, smo po prostorski ureditvi vzhodnega dela parcele pustili približno na istem mestu, spominske plošče pa smo umestili na obe strani vhoda stavbe.

Skladnost s predpisi

Stavba ima štiri nadstropja: -2 – klet, -1 – klet, pritličje in podstrešje. Nadzemna zazidava ostaja v konturah podane zazidljive lokacije. Od severne parcelne meje se ohrani odmik 4 metre. Kletna etaža ob izbiri možnosti, ki jih ponujajo predpisi, se v južni smeri razprostira dlje. Stavba v višino meri 11,55 metra od ravni ulice in 431,85 metra od Baltskega morja.

Programska zasnova

Največja prednost umestitve avditorija v pritličje je dejstvo, da tako ni potrebe po širokih evakuacijskih stopnicah, ogromnih dvigalih in podvojeni avli. S tem lahko ob reševanju samoumevnih težav dostopnosti prihranimo ogromno tehnološkega prostora in površin. Knjižnico smo umestili na etažo -1, njene prostore kot inverzije ogromnih monolitnih mas na ravni ulice osvetljujejo mogočni zračni jaški, ki to etažo spremenijo v nekakšno drugo pritličje. V to etažo smo umestili družbene funkcije knjižnice, pisarne uprave ter tudi družabne in servisne prostore avditorija. V 2. kletni etaži najdemo strojnice in zunanje elemente sistemov strojnih inštalacij, ob katerih najdemo dve etaži globok zračni jašek. V podstrešju so umeščene galerije avditorija in nadaljnje pisarne.

Kulturni dom ima dva vhoda, glavni vhod je s strani Kranjske ceste, od koder se odpirajo avla, bife in transportno jedro stavbe. Drugi, gospodarski vhod in vhod za umetnike je predviden z vzhodne strani parcele, kjer je zagotovljen tudi dostop s tovornjakom. Ob vhodu za umetnike na ravni ulice je zagotovljen neposreden dostop do zaodraja in tovornega dvigala. Iz tega stopnišča lahko ločeno dostopamo do družabnih in servisnih prostorov umetnikov. Evakuacijsko pot ob glavnem vhodu zagotavljajo vrata s sistemom za zasilni izhod, ki jih najdemo na zahodni strani avle.

Racionalizacija delovanja

Podani program v marsikaterem vidiku presega funkcije stavbe, s tem pa pride v protislovje z racionalnimi potrebami kulturnega doma naselja. Ker je pri našem projektu bistveno, da je avla v isti ravni z ulico, 10-metrске neto višine stropa avditorija zaradi višinske omejenosti in urbanističnih vidikov nismo uspeli zagotoviti. Namesto tega v avditoriju zagotavljamo povprečno 8,5 metrov notranje višine. Da ne bi posegli v vizualno kakovost posameznih predstav, je neto višina stropne ploščadi v arhitekturnem programu določenih 10,5 metra. To zahvaljujoč nižjim gradbenim stroškom in manjši zračni masi, ki jo je treba ogrevati, pomeni bistvene prihranke tako pri gradnji kot tudi vzdrževanju.

Z namenom prihranka prostora smo garderobe s pultom v veliki meri nadomestili s pasovi garderobnih omaric. S tem se dejanske mere prostora za shranjevanje (niz omaric) ne zmanjšujejo, hkrati pa prihranimo odvečne, večinoma neizkoriščene skladiščne prostore. Prednost garderobnih omaric, ki se odpirajo proti avli, je, da je manipulacijski pas, ki je na voljo uporabnikom, hkrati tudi uporabna površina družabnega prostora, linearno organizirana uporaba omaric pa zagotavlja bolj učinkovito funkcioniranje.

V avlo smo umestili večji informacijski pult, ki lahko funkcionira kot gledališki bife. Bife lahko v poletnih mesecih postreže tudi promet na terasi, ki se vzpostavi pred kulturnim domom.

Avditorij

Avditorij bo dostopen neposredno iz avle, ob poletnih prireditvah pa tudi z ulice in bo omogočal neposredno povezavo tako z mestnim kot tudi z odrskim prostorom. Tako dobimo prostor v izmeri 500 m². Pritlična kapaciteta avditorija je 280 oseb, na galerijah se lahko usede dodatnih 56 obiskovalcev. Skupna kapaciteta gledališke dvorane je torej 336 oseb. Za tribuno avditorija smo izbrali rešitev z mobilnimi odrskimi elementi, ki že veljajo za standard. V nasprotju z ustaljeno prakso bomo tukaj na mobilne odrske elemente gradili tribuno, ki se ob gledaliških predstavah spušča navzdol do stropne konstrukcije kletne etaže. Ta sistem v 'odprtem', spuščnem položaju zagotavlja ustrezen naklon tribune, v zloženem stanju pa omogoča uporabo avditorija in odra ter avle na isti ravni. V avditoriju s tlorsno površino 135 kvadratnih metrov je nameščenih 84 kosov standardnih 90x200 centimetrov velikih pomičnih odrskih elementov s 6,5 centimetrskimi stopnicami. Zložljivim gledališkim stolom poleg v programu določenih minimalnih skladiščnih kapacitet zagotavljamo dodatne prostore. Za posebne predstavitve in dogodke se lahko s pomočjo pomičnih stolov poskrbi tudi za drugačno, specifično razporeditev sedežev. Garderobo avditorija smo razdelili na dva dela: v avli bodo na voljo garderoba s pultom in garderobne omarice, za polno kapaciteto pa smo tudi v kletnih prostorih namestili enoto garderobnih omaric. Heterogena organizacija garderob pripomore k čim večji raznovrstnosti uporabe avle, ko ni predstav – na primer za knjižnične pomožne funkcije ali zunanje prireditve. Minimalna višina tribun avditorija je 6,65 metra, maksimalna višina pa 11,35 metra. Višina stropne ploščadi nad odrom je 10,5 metra.

Knjižnica

Knjižnica je umeščena v etažo -1. Komfortno naravno osvetlitev zagotavljajo veliki zračni jaški. Ob stopnišču smo ločili otroški in odrasli oddelek, da se funkciji medsebojno ne motita. Pult za izposajo je umeščen v transportnem prostoru, tako lahko obiskovalce knjižnice postreže tudi le ena oseba. Družabne funkcije knjižnice, kot so čitalnica knjig, čitalnica periodike, audio in video prostori, otroška čitalnica, igralni kotichek, smo umestili neposredno ob zračnih jaških, da bi imeli kar se da največ naravne svetlobe. Predavanja, bralni večeri in razstave, ki se navezujejo na knjižnično funkcijo, se lahko izvedejo v prostorih, ki jih s pomičnimi stenami izoblikujemo v avli.

Konstrukcija

Temelji in kletni zidovi zgradbe so armiranobetonski, ogrodje stavbe pa tvorijo okrogli jekleni stebri. Stropne konstrukcije kletnih etaž se izvedejo iz monolitnega armiranogabeta. "Monolitne" mase nadgradnje bodo izvedene iz lepljenih lesenih stenskih panelov. Za toplotno izolacijo mas načrtujemo izvedbo tradicionalne ometane površine. Te kasete podprejo strešni profil iz lesenega rastra, katere vodoravne sile stene – kot podporni stebri – prevzamejo zunaj avle, tako pri strešnem profilu ni potrebe po vgradnji vodoravnih povezovalnih gred, ki bi preprečevale vzdolžno prenikanje in preglednost ter bi v veliki meri zmanjšale prostorski učinek avle. Na rastrske nosilce nameravamo namestiti panele iz lepljenega lesa, katerih toplotno izolacijo zagotavljamo z oblogo iz lesnih desk.

Strojne inštalacije

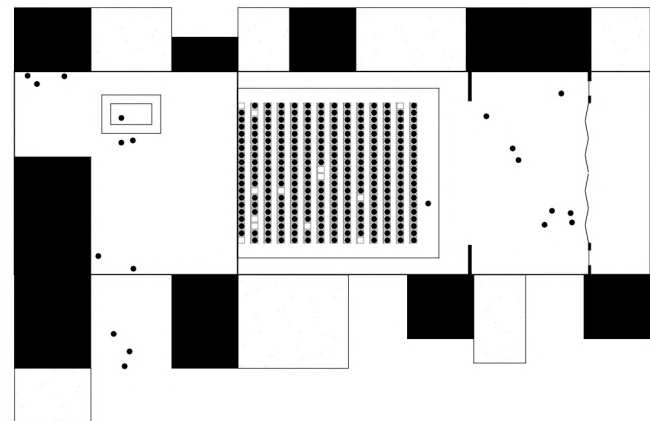
Stavbo oskrbujeeta naravi prijazen in trajnosten strojni in električni sistem.

Za zagotavljanje potreb po gretju in hlajenju načrtujemo izvedbo sistema toplotno črpalke s talno sondo ter talnim gretjem in stropnim hlajenjem, ki bi ga v času grelne/hladilne konice dopolnjeval sistem zračnega hlajenja in gretja. Glede na to, da so strojnice umeščene na etažo -2, se izmenjava toplote tako v grelni kot v hladilni sezoni izvaja pri ugodni temperaturi. Sanitarno toplo vodo v strojnici pripravljajo bojlerji, ki bodo ogrevani iz sistema toplotne črpalke.

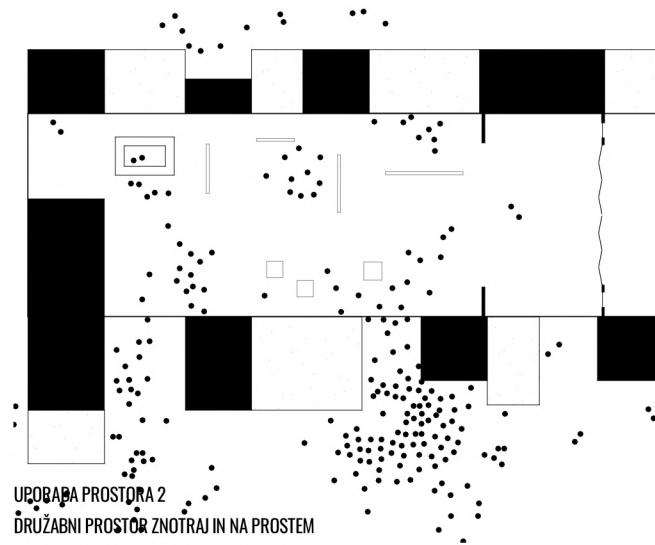
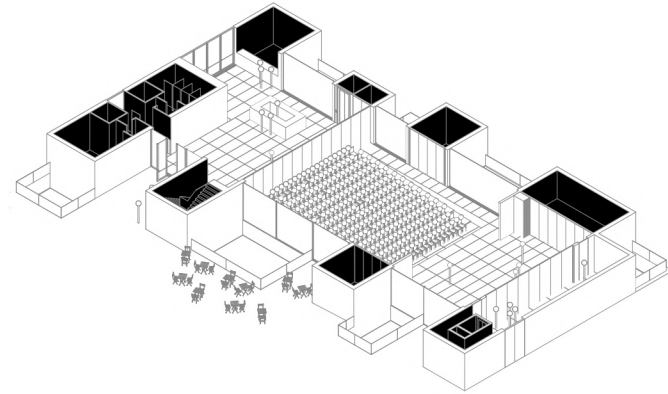
Notranje prostore družabne stavbe bomo opremili s prezračevanjem z rekuperacijo toplote. Prezračevalni sistem bo svež zrak pridobival iz zračnega jaška, ki bo segal na etažo -2, odvod odpadnega zraka pa bo urejen v jašku izza tovornega dvigala. Etažo knjižnice bomo prezračevali preko talnih ventilatorjev in spuščnega stropa, gledališko dvorano pa preko talnih ventilatorjev in rešetk, ki bodo umeščene nad linijo kapi.

Prekritje južne strehe zgradbe s sončnimi celicami bi bilo z vidika slike mesta sporno. Ometane mase bomo kljub temu na skrit način prekrili z njimi. Morebitne proizvodne presežke bodo shranjevali akumulatorji.

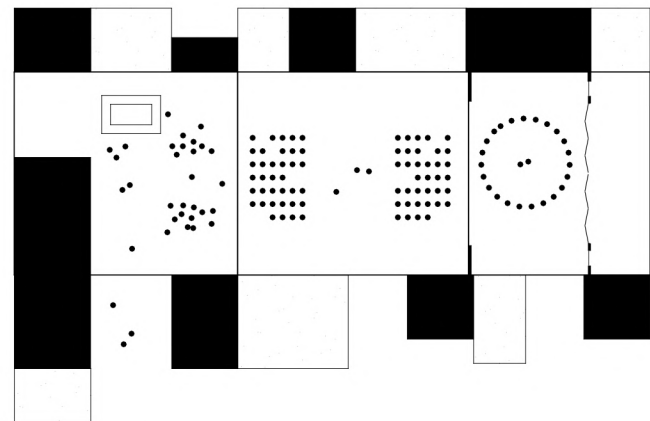
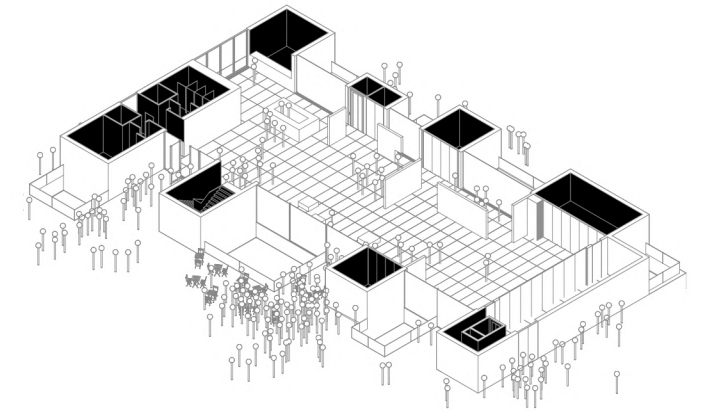
Za zmanjševanje režijskih stroškov obratovanja bo obratovanje stavbe upravljal pameten električni sistem.

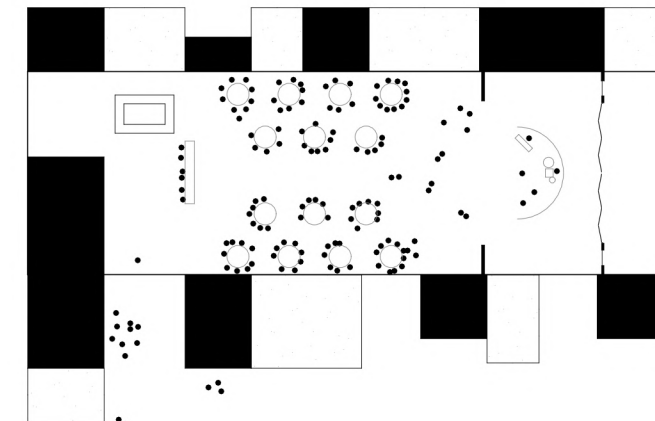
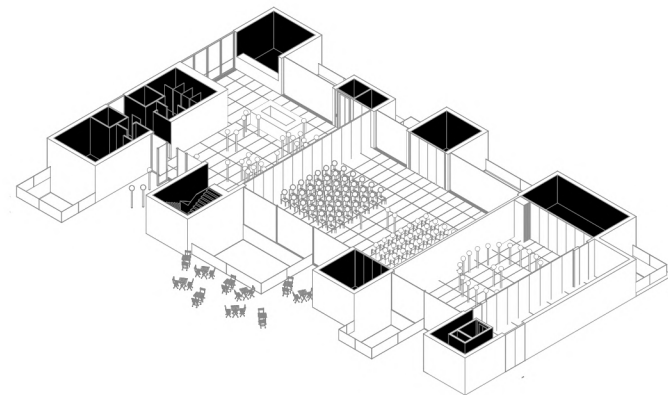
UPORABA PROSTORA 1
GLEDALIŠČE

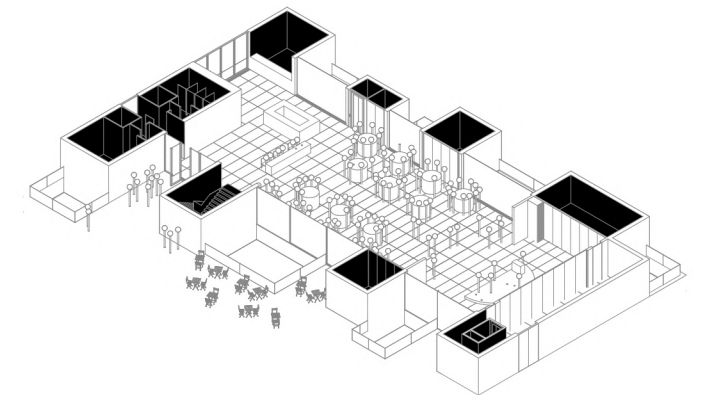
UPORABA PROSTORA 2
DRUŽABNI PROSTOR ZNOTRAJ IN NA PROSTEM

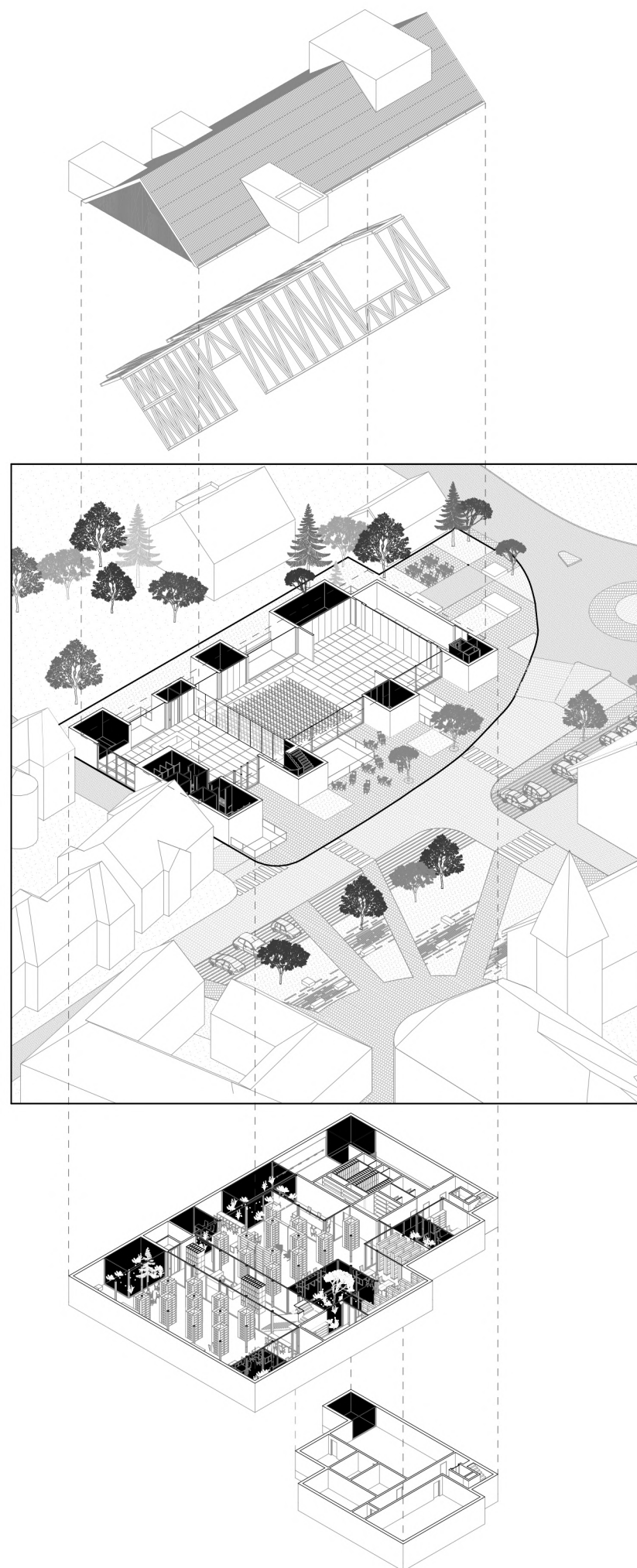

UPORABA PROSTORA 3
LOČENE DELAVNICE

UPORABA PROSTORA 4
POROKA

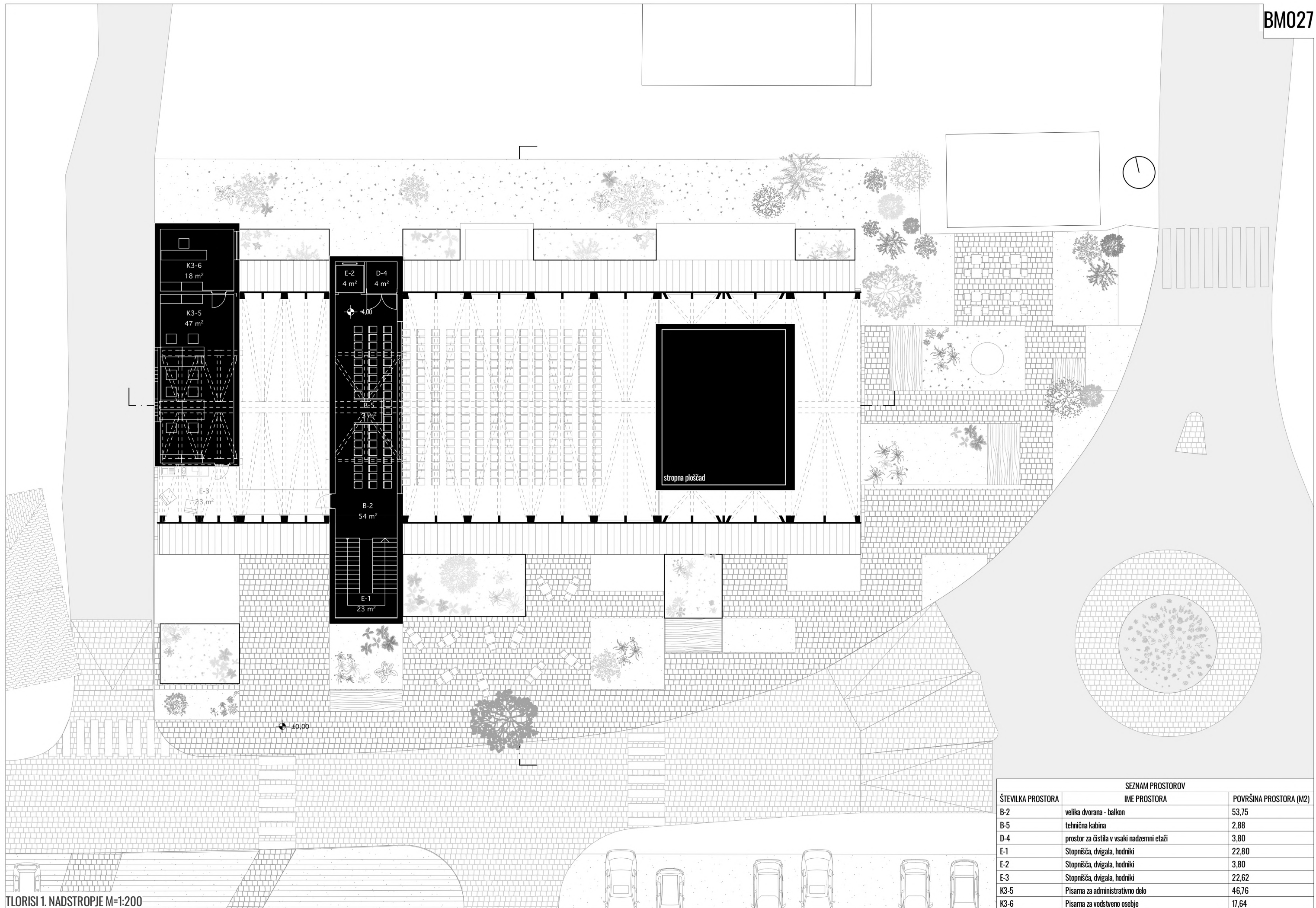

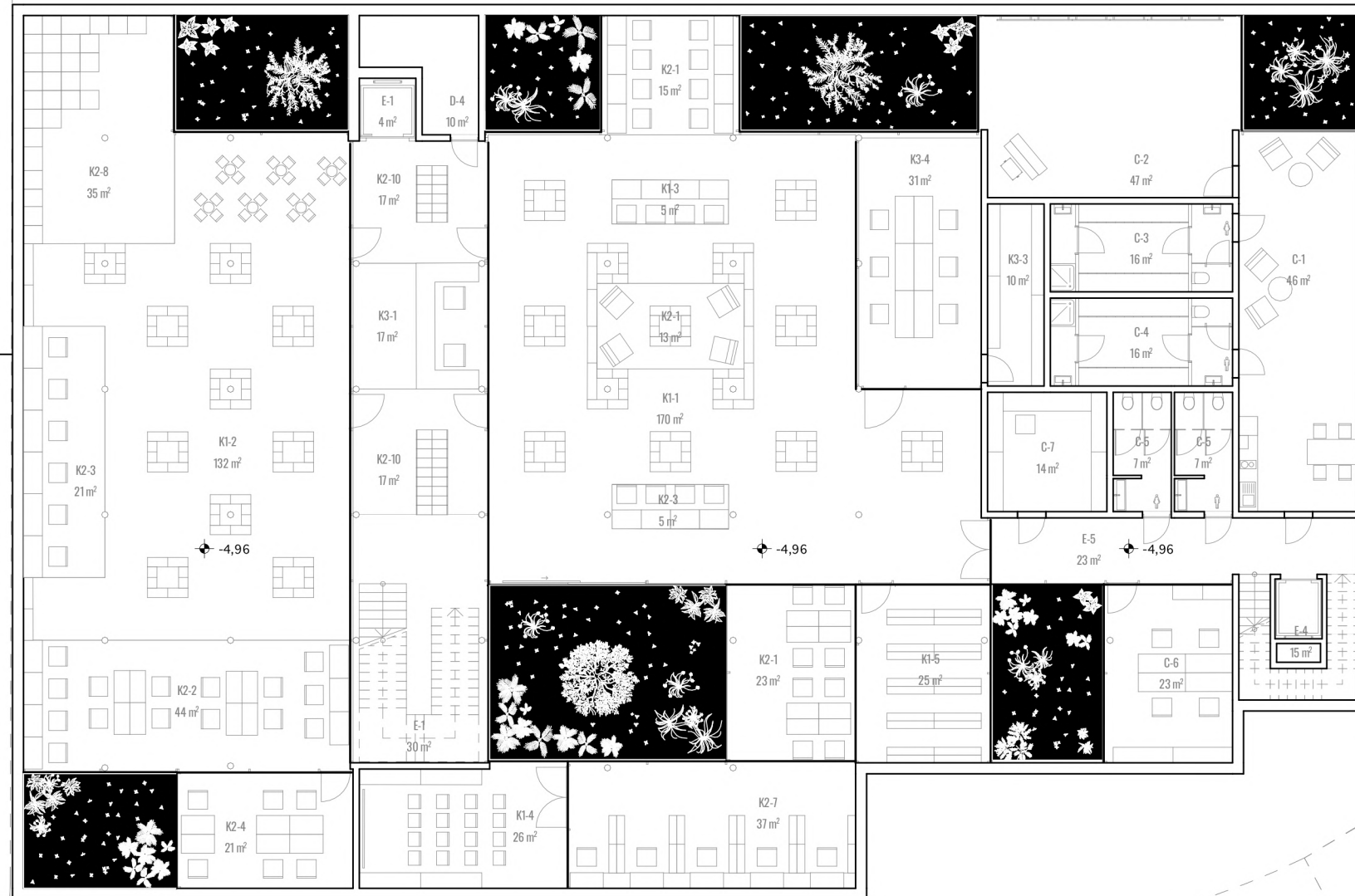

SEZNAM PROSTOROV		
ŠTEVILKA PROSTORA	IME PROSTORA	POVRŠINA PROSTORA (M2)
A-1	Vhodna avla	150,42
A-2	sanitarije m ^ž	59,40
A-3	Garderobe	23,40
A-4	blagajna	8,57
B-1	velika dvorana - parter	193,19
B-3	oder	137,99
B-4	zaoderje	55,20
B-6	skladišče	15,20
B-6	skladišče	46,35
D-4	prostor za čistila v vsaki nadzemni etaži	3,80
E-1	Stopnišča, dvigala, hodniki	22,80
E-2	Stopnišča, dvigala, hodniki	3,80
E-4	Stopnišča, dvigala, hodniki	15,19

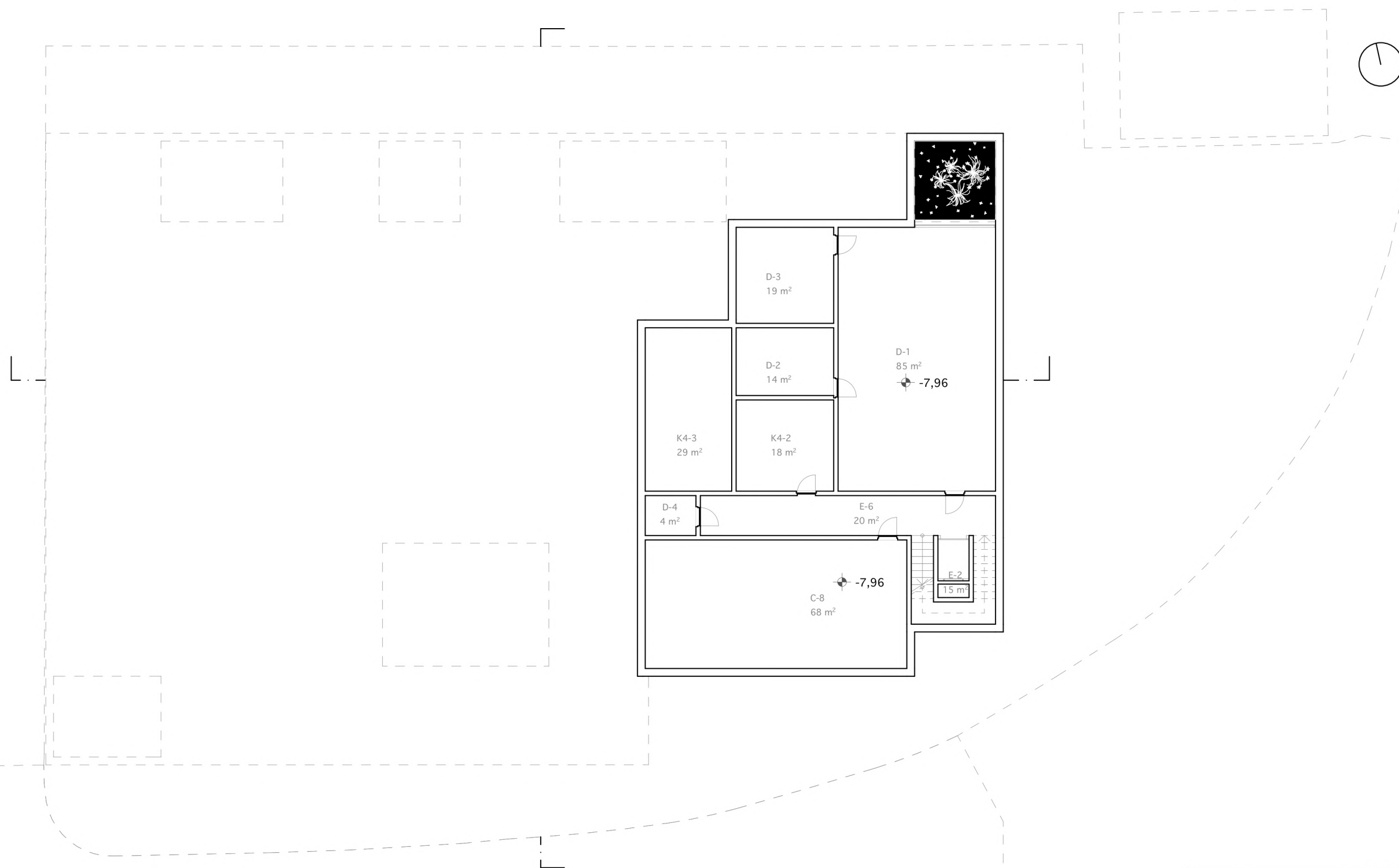
TLORISI 1. NADSTROPJE M=1:200

SEZNAM PROSTOROV		
ŠTEVILKA PROSTORA	IME PROSTORA	POVRŠINA PROSTORA (M2)
B-2	velika dvorana - balkon	53,75
B-5	tehnična kabina	2,88
D-4	prostor za čistila v vsaki nadzemni etaži	3,80
E-1	Stopnišča, dvigala, hodniki	22,80
E-2	Stopnišča, dvigala, hodniki	3,80
E-3	Stopnišča, dvigala, hodniki	22,62
K3-5	Pisarna za administrativno delo	46,76
K3-6	Pisarna za vodstveno osebje	17,64

SEZNAM PROSTOROV		
ŠTEVILKA PROSTORA	IME PROSTORA	POVRŠINA PROSTORA (M2)
C-1	skupna soba za nastopajoče	45,98
C-2	vadnica za nastopajoče	47,39
C-3	garderobe nastopajoči m/ž	16,24
C-4	garderobe nastopajoči m/ž	16,24
C-5	sanitarije osebje m+ž	14,06
C-6	pisarna uprava	23,27
C-7	delavnica	14,44
D-4	prostor za čistila v vsaki nadzemni etaži	10,13
E-1	Stopnišča, dvigala, hodniki	33,82
E-4	Stopnišča, dvigala, hodniki	15,19
E-5	Stopnišča, dvigala, hodniki	23,16
K1-1	Knjige za odrasle	169,54
K1-2	Knjige za otroke	132,09
K1-3	Knjige za odrasle	5,19
K1-4	Neknjižno gradivo (DVD)	25,85
K1-5	Priročni arhiv knjižničnega gradiva	24,90
K2-1	Periodični tisk in časopisje: velikost glede na postavitev polic	12,77
K2-1	Uporabniška mesta za uporabo gradiva	38,25
K2-2	Uporabniška mesta za uporabo gradiva v oddelkih za otroke	44,06
K2-3	Uporabniška mesta z informacijsko-komunikacijsko opremo	25,96
K2-4	Prostorji za usposabljanje in izobraževanje	20,79
K2-7	Audio-videoteka	37,22
K2-8	Igralnica (pravljčni kotiček) za otroški oddelk	34,99
K2-10	Prostor za sprostitvev in družabnost	34,42
K3-1	Izposojevalni pult	17,24
K3-3	ARCHIVUM	10,44
K3-4	Pomožna pisarna za osebje, ki dela z uporabniki	31,21

SEZNAM PROSTOROV		
ŠTEVILKA PROSTORA	IME PROSTORA	POVRŠINA PROSTORA (M2)
C-8	skladišče	68,44
D-1	Tehnični prostori	84,53
D-2	agregati	13,72
D-3	teristorska soba	19,09
D-4	prostor za čistila v vsaki nadzemni etaži	4,12
E-2	Stopnišča, dvigala, hodniki	15,19
E-6	Stopnišča, dvigala, hodniki	20,09
K4-2	Strežniška soba	18,48
K4-3	Strežniška soba	29,49

